Prima instanță: Judecătoria Chişinău, sediul Centru judecător: Suşchevici Daria
Dosarul nr. 2a-1553/23
2-22106920-02-2a-26042023

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

19 septembrie 2023
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Anatol Pahopol
Judecători Angela Braga și Ala Malîi
Grefier Onu Anastasia

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de ***** și *****, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 16 martie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ***** și Galiţchi Alexei către Guvernul RM, Procuratura Generală al RM, Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Finanțelor privind repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică,-

c o n s t a t ă:

Poziția reclamantului.

La 25 iulie 2022, ***** și Galiţchi Alexei au depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului RM, Procuratura Generală al RM, Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Finanțelor privind repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanţii Nicolae Daniliuc şi ***** au invocat că, în fapt, la 27 iulie 2021, s-a adresat Procurorului General al Republicii Moldova cu o plângere penală, in care a solicitat de a dispune prin ordonanţă începerea urmăririi penale în privinţa judecătorului Angela Catană de la judecătoria Chişinău (sediul Buiucani), în temeiul art. 307 (2) Cod penal al Republicii Moldova - pronunţarea cu bună ştiinţă a unei încheieri contrare legii, în temeiul soldate cu urmări grave, în temeiul articolului 328 (3) Cod penal al Republicii Moldova - excesul de putere şi depăşirea atribuţiilor de serviciu săvârşite de o persoană cu funcţie de demnitate publică, soldate cu urmări grave, în temeiul art. 339 (2) Cod penal al Republicii Moldova - uzurparea puterii judecătoreşti soldate cu urmări grave.

La fel, a solicitat Procurorului General al Republicii Moldova de a dispune începerea urmăririi penale din motivul că, la 25 mai 2021, judecătorul la demersul

Penitenciarului nr. 2 Lipcani, nu este clar din care considerente, a emis o încheiere, chipurile, de corectare a omisiunilor admise în sentinţa judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 06 martie 2019, invocând ca circumstanţe de drept prevederile art. 249, 395 CPP RM , şi anume a adăugat la sentinţa din 06 martie 2019 - "a aplica faţă de Galiţchi Alexei Alexei arestarea preventivă, pentm punerea în executare a pedepsei cu închisoarea, menţinând detenţia acestuia în instituţia penitenciară până când sentinţa va deveni definitive, încheierea este definitivă la data pronunţării."
Prin încheierea din 25 mai 2021 nu a avut loc nici un fel de corectare a erorilor materiale din sentinţa judecătorească din 06 martie 2019 , dar a fost două prevederi noi în dispozitivul sentinţei judecătoreşti din 06 martie 2019 şi nu are nici o atribuţie art. 249 CPP RM cu încheierea judecătorească din 06 martie 2019. încheierea din 21 mai 2021 nu poate fi definitivă din data pronunţării. Nici o normă de procedură penală nu prevede aşa ceva.

Menționează partea reclamantă, că Art. 25 (4) din Constituţia Republicii Moldova stipulează cu certitudine că, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalităţii mandatului se poate depune recurs. în condiţiile legii, în instanţa judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanţa judecătorească, în condiţiile legii, cel mult pînă la 12 luni. Dosarul penal cu sentinţa judecătorească din 06 martie 2019 încă din 2019 se află în procedura Curţii de Apel Chişinău şi nu este clar, cum putea fi emisă încheierea din 21 mai 2021 fară cauza penală.

Codul de procedură penală al Republicii Moldova,articolul 19. Accesul liber la justiţie;

(1) Orice persoană are dreptul la examinarea şi soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care va acţiona în conformitate cu prezentul cod.

(2) Persoana care efectuează urmărirea penală şi judecătorul nu pot participa la examinarea cauzei în cazul în care ei, direct sau indirect, sînt interesaţi în proces.

(3) Organul de urmărire penală are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia bănuitului, învinuitului, inculpatului, cit şi cele care îl dezvinovăţesc, precum şi circumstanţele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

Articolul 254 CPP al RM, Rolul activ al organului de urmărire penală

(1) Organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

(2) Activitatea organului de urmărire penală prevăzută în alin.(l) se

efectuează şi în cazul in care bănuitul sau învinuitul îşi recunoaşte vinovăţia.

Articolul 274 CPP al RM, începerea urmăririi penale

(1) Organui de urmărire penală sau procurorul sesizat în modul prevăzut în art.262 şi 273 dispune în termen de 30 de zile, prin ordonanţă. începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă cel puţin o bănuială rezonabilă că a fost săvîrşită o infracţiune şi nu există vreuna din circumstanţele care exclud urmărirea penală, informînd despre aceasta persoana care a înaintat sesizarea sau organul respectiv.

(2) în cazul în care organul de urmărire penală sau procurorul se autosesizează în privinţa începerii urmăririi penale, el întocmeşte un proces-verbal în care consemnează cele constatate privitor la infracţiunea depistată, apoi, prin ordonanţă, dispune începerea urmăririi penale.

(3) Ordonanţa de începere a urmăririi penale, emise de organul de urmărire penală. în termen de 24 de ore de la data începerii urmăririi penale, se aduce la cunoştinţă în scris procurorului care efectuează conducerea activităţii de urmărire penală, prezentîndu-i-se totodată şi dosarul respectiv. La momentul cînd a luat cunoştinţă de ordonanţa de începere a urmăririi penale, procurorul fixează termenul de urmărire în cauza respectivă.

(3^1) în cazul în care din cuprinsul actului de sesizare sau de constatare rezultă bănuirea de săvîrşire a unei infracţiuni prevăzute la art. 166'din Codul penal, procurorul urmează să decidă asupra acesteia corespunzător alin. (1) din prezentul articol, într-un termen ce nu va depăşi 15 zile.

Dacă din cuprinsul actului de sesizare rezultă vreunul din cazurile care împiedică pomirea urmăririi penale, organul de urmărire penală înaintează procuromlui actele întocmite cu propunerea de a nu pomi urmărirea penală. Dacă procuroml consideră că nu sînt circumstanţe care împiedică urmărirea penală, el restituie actele, cu ordonanţa sa. organului menţionat pentm începerea urmăririi penale. în cazul în care procurorul refuză pomirea urmăririi penale, el confirmă faptul prin ordonanţă motivată şi anunţă despre aceasta, într-un termen cît mai scurt posibil, dar nu mai mare de 15 zile, persoana care a înaintat sesizarea. în cazul în care consideră că lipsesc temeiurile pentm a începe urmărirea penală, procuroml, prin ordonanţă, abrogă ordonanţa de începere a urmăririi penale şi dispune refuzul în pomirea urmăririi penale şi clasarea procesului penal. Ordonanţa de a refuza începerea urmăririi penale poate fi atacată, prin plîngere, în instanţajudecătorească, în condiţiile art.313. Dacă ulterior se constată că nu a existat sau că a dispămt circumstanţa pe care se baza propunerea de a refuza începerea urmăririi penale, procuroml anulează ordonanţa pe care a emis-o şi dispune începerea urmăririi penale.

Reieşind din prevederile art. 19, 254, 274 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, Procurorul General al Republicii Moldova a fost obligat să

cerceteze circumstanţele cazului dat complet, obiectiv, sub toate aspectele pentru stabilirea adevămlui şi în urma probelor acumulate să dispună prin ordonanţă motivată începerea urmăririi penale sau refuzul de a dispune începerea urmăririi penale.

Susține partea reclamantă că, la 09 septembrie 2021, Nicolae Daniliuc a primit o scrisoare din Procuratura Republicii Moldova cu data de 24 august 2021, prin care s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe cazul dat. Iar La 10 septembrie 2021, Nicolae Daniliuc, a contestat acţiunile abuzive şi ilegale ale procuromlui cu o altă plângere, adresată Procuromlui General al Republicii Moldova în ordinea art. 299^1, 299^2 Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

Mai indică că, la 06 octombrie 2021, Nicolae Daniliuc, a mai primit o scrisoare din Procuratura Generală a Republicii Moldova din 29 septembrie 2021, iar la 07 octombrie 2021, Nicolae Daniliuc, a contestat la Judecătoria Chişinău (sediul Ciocana) acţiunile ilegale ale Procurorului General al Republicii Moldova în ordinea articolului 313 Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

Reclamantul Nicolae Daniliuc şi ***** fac trimitere şi la art. 313 CPP al RM- plîngerea împotriva acţiunilor şi actelor ilegale ale organului de urmărire penală şi ale organului care exercită activitate specială de investigaţii, astfel, reclamantul indica că prin încheierea judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 21 decembrie 2021 plângerea lui Nicolae Daniliuc din 07 octombrie 2021 a fost declarată inadmisibilă, din motivul că, judecătorul de instrucţie nu este în drept de a dispune începerea urmăririi penale sau obligarea procurorului de a porni urmărirea penală, iar argumentele D-lui privitor la faptul că procurorii au încălcat flagrant prevederile art. 19, 254, 265, 274 Cod de procedură penală al Republicii Moldova le consideră declarative şi nefondate şi vin în contradicţie cu faptele constate pe parcursul examinării plângerii, s-a încălcat în mod flagrant şi termenul legal de 10 zile de examinare a plângerii din 07 septembrie 2020, stabilit în articolul 313 Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

La fel menționează că, la 04 ianuarie 2022, Nicolae Daniliuc, a atacat cu recurs la Curtea de Apel Chişinău încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 21 decembrie 2021 în ordinea articolelor 437 - 451 Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

Iar, prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 13 iunie 2022 cererea de recurs din 04 ianuarie 2022 a fost respinsă ca inadmisibilă.

Totodată, a menționat că Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău la 13 iunie 2022 a refuzat să examineze în fond cererea de recurs din 04 ianuarie 2022 din motivul că încheierea judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 21 decembrie

2021 nu putea fi atacată cu recurs, or articolul 313 (6) Cod de procedură penală al Republicii Moldova care stipulează cu certitudine că, încheierea judecătorului de instrucţie privind refuzul în pomirea urmăririi penale, (în speţa data este refuzul pomirii urmăririi penale) poate fi atacate cu recurs la Curtea de Apel în termen de 15 zile de la data pronunţării. Judecătoria Chişinău (sediul Ciocana) la 21 decembrie 2021 a constatat că în speţa data este refuzul procurorilor în pomirea urmăririi penale, iar în dispozitivul încheierii judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) din 21 decembrie 2021 este stipulat clar că încheierea este cu drept de recurs.

Specifică partea reclamantă că, Articolul 13 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale îi garantează dreptul la un recurs efectiv. Protocolul nr. 7 la Convenţia pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale Strasbourg, 22. XL1984. ARTICOLUL 2 Dreptul la două grade de jurisdicţie în materie penală. 1) Orice persoană declarată vinovată de o infracţiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declaraţiei de vinovăţie sau a condamnării de către o jurisdicţie superioară. Exercitarea acestui drept, inclusiv motivele pentm care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege. 2)Acest drept poate face obiectul unor excepţii în cazul infracţiunilor minore, definite prin lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanţă de către cea mai înaltă jurisdicţie ori a fost declarat vinovat şi condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale. Odată ce art. 2 al Protocolului 7 la Convenţie acordă dreptul persoanei vinovate la două grade de jurisdicţie în materia penală, atunci si persoanei care se pretinde victimă îi este acordat dreptul la două grade de jurisdicţie în materia penală, în caz contrar ar fi încălcat unul din principiile generale ale dreptului procedural penal - egalitatea părţilor în faţa legii.

La fel și Art. 313, 473 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nu interzice declararea unui recurs împotriva unei încheieri judecătoreşti privind refuzul pomirii urmăririi penale şi ar fi o aberaţie totală ca o încheiere judecătorească asupra refuzului de a dispune începerea urmăririi penale să fie irevocabilă, iar în aşa circumstanţe art. 313, 473 din Codul de procedură penală este în contradicţie cu art. 4, 7 şi 8 din Constituţia Republicii Moldova, nu are putere juridică şi nu produce careva efecte juridice.

Consideră că, decizia Curţii de Apel Chişinău din 13 iunie 2022 este în contradicţie cu normele de drept intemaţional. Pe parcursul cercetării cazului dat complet, obiectiv şi sub toate aspectele a solicitat organului de urmărire penală, procurorilor să-i răspundă la întrebările ce au fost solicitate privitor la încheierea judecătorească din 21 mai 2021, dar până-n prezent organul de urmărire penală şi procurorii nu au oferit răspuns la întrebările date, fiind ignorat de către procurori

Prin urmare, consideră că, scrisorile procurorilor în cauză au un caracter

superficial, iar situaţia de fapt şi de drept este analogică cu cea stabilită de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în paragrafele 90 şi 91 din Hotărârea din 02.112010 (in cauza Mătăsaru şi Savinschi contra Moldova),în care la fel se impunea obligaţia pozitivă a statului de a efectua o investigaţie oficială şi multilaterală, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală trebuia să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat şi nu trebuia să se limiteze pe concluzii pripite şi nefondate pentru a refuza începerea oricăror investigaţii, pentru a-şi motiva refuzul in începerea urmăriri penale pe presupuneri şi ipoteze preconcepute.

În acelaşi context a reiterat că, conform prevederilor pct.22 din Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie a RM cu privire la aplicarea de către instanţele internaţionale a unor prevederi ale Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale nr. 3 din 09.06.2014, în cazul in care instanţele de drept se abţin de a da răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fară a acorda părţii care a formulat-o, posibilitatea de a cunoaşte dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a articolului. 6 paragraful 1 al Convenţiei europene pentm apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale.

În aceste ordine de idei a specificat că, atât organul de urmărire penală, cât şi procurorii nu au oferit un răspuns la toate întrebările, formulate de către Nicolae Daniliuc, prin ce consideră că au încălcat articolul 1 al Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale şi anume obligaţia generală a statului de a recunoaşte oricărei persoane, aflate sub jurisdicţia sa, drepturile şi libertăţile definite de Convenţie, or organul de urmărire penală, procurorii, instanţele de judecată din Republica Moldova au încălcat flagrant prevederile art. 19, 254, 274, 313, 437 - 551 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nu s-a efectuat nici o cercetare penală pe cazul dat pentru a se afla adevărul.

Reclamanţii îşi întemeiază acţiunea dată in temeiul art. 8 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, a art. 14 din Pactul Internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, art. 1, 6,13, 41 din Convenţia Europeană pentm Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale, art.l , 4, 7, 8, 20, din Constituţia Republicii Moldova, articolele 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova; articolul 8 al Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului stipulează cu certitudine că orice persoană are dreptul la satisfacţie echitabilă din partea instanţelor juridice naţionale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin constituţie sau lege; articolul 14 din Pactul intemaţional cu privire la drepturile civile şi politice stipulează cu certitudine că toţi oamenii sunt egali în faţa tribunalelor şi curţilor de justiţie. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil şi public de către un tribunal competent, independent şi imparţial, stabilit prin lege, care să decidă

asupra contestărilor privind drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil.

Fac referire reclamanții la Articolul 1 din Convenţia europeană pentm apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale stipulează cu certitudine obligaţia generală a statului de a-i recunoaşte oricărei persoane, aflate sub jurisdicţia sa, drepturile şi libertăţile definite de Convenţie.

Articolul 6 din Convenţia europeană pentm apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale îi garantează lui Nicolae Daniliuc şi *****, dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia în interesul moralităţii, al ordinii publice ori al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei.La fel, articolul 13 din Convenţia europeană pentm apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale le garantează dreptul la un recus, remediu efectiv;articolul 41 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale le garantează dreptul la o satisfacţie echitabilă atunci, când îi este violat un drept al ei garantat de Convenţie şi de Protocoalele adiţionale la Convenţie, iar Moldova, ca înaltă parte contractantă, este obligată să înlăture toate consecinţele acestor violări ale drepturilor garantate.

Deasemenea reiterează și Articolul 1 (3) din Constituţia Republicii Moldova care stipulează cu certitudine că Republica Moldova este un stat de drept, democratic. în care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui, libera dezvoltare a personalităţii umane, dreptatea şi pluralismul politic reprezintă valori supreme şi sânt garantate. Articolul 4 din Constituţia Republicii Moldova stipulează cu certitudine că Dispoziţiile constituţionale privind drepturile şi libertăţile omului se interpretează şi se aplică în concordanţă cu Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, cu pactele şi cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.(2) Dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei inteme, prioritate au reglementările intemaţionale. Articolul 7 din Constituţia Republicii Moldova stipulează cu certitudine că Constituţia Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege şi nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituţiei nu are putere juridică.

Articolul 8 din Constituţia Republicii Moldova stipulează cu certitudine că:(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizaţiei Naţiunilor Unite şi

tratatele la care este parte, să-şi bazeze cu alte state pe principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului intemaţional.(2) Intrarea în vigoare a unui tratat intemaţional conţinând dispoziţii contrare Constituţiei va zrebui precedată de o revizuire a acesteia. Articolul 20 din Constituţia Republicii Moldova stipulează cu certitudine că:l) Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

Susține că, o reparaţie echitabilă a prejudiciului moral cauzat reclamanţilor în sensul art. 41 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor omului, cauzat prin încălcării dreptului la examinarea plângerii penale din 27 iulie 2021 în strictă corespundere cu prevederile articolelor 19, 254, 274, 313, 437 - 451 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, ar constitui suma de 50 000 euro.

Prin astfel de abuzuri şi acţiuni consideră că reclamanţilor ***** şi Nicolae Daniliuc, începând cu 25 mai 2021 şi până-n prezent 25 iulie 2022, pe parcursul a 14 luni de zile (427 zile), a fost violat unul din drepturile fundamentale, garantat de art. 25 din Constituţia Republicii Moldova — dreptul la libertate individuală şi la siguranţă.

*****, mai relatează că, începând cu 25 mai 2021 şi până-n prezent 25 iulie 2022, pe parcursul a 14 luni de zile (427 zile) se află în arest preventiv în baza încheierii judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 21 mai 2021, contrar prevederilor art. 25 din Constituţia Republicii Moldova şi a art. 5 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fimdamentale,iar o reparaţie echitabilă a prejudiciului moral, în sensul art. 41 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor omului, cauzat D- lui, *****, pentru 427 zile de detenţie ilegală şi neconstitutională ar constitui suma de 6 000 000 euro.

In astfel de circumstanţe, reclamanţii sunt nevoiţi să înainteze prezenta acţiune civilă împotriva statului- Republica Moldova, iar reieşind din cele expuse şi în conformitate cu stipulările articolul 8 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, articolul 14 din Pactul intemaţional cu privire la drepturile civile şi politice, articolelorl, 6,13, 41 din Convenţia europeană pentm apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, articolului 1 al Primului Protocol adiţional Ia Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, articolelor 1,4,7,8,20 din Constituţia Republicii Moldova, articolelor 19, 2006, Cod civil al Republicii Moldova, au solicitat instanţei constatarea faptul încălcării dreptului reclamanţilor la examinarea plângerii penale din 27 iulie 2021 în strictă corespundere cu prevederile articolelor 19,254, 274, 313, 437 - 451 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, cu încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova suma de 50 000 euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin

încălcarea dreptului la examinarea plângerii penale din 27 iunie 2021 în strictă corespundere cu prevederile articolelor 19, 254, 274, 313, 437 - 451 Cod de procedură penală al Republicii Moldova , şi suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistenţa juridică. A constata faptul aplicării ilegale şi necoiistituţionale a arestului preventiv de către instanţa de judecată naţională în privinţa lui *****, începând cu 25 mai 2021 şi până-n prezent 25 iulie 2022, pe parcursul a 14 luni de zile, pe parcursul a 427 zile, cu încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova în beneficiul lui ***** suma de 6 000 000 euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin aplicarea ilegale şi neconstituţionale a arestului preventiv de către instanţa de judecată naţionale în privinţa mea sa, începând cu 25 mai 2021 şi până-n prezent 25 iulie 2022, pe parcursul a 14 luni de zile, pe parcursul a 427 zile , pentru lipsirea ilegală şi neconstituţională de libertate pe parcursul a 427 zile, şi suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistenţa juridică.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 16 martie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de ***** și Galițchi Alexei, s-a respins ca neîntemeiată.

În motivarea soluției sale instanța de fond a reținut, că reclamanţii nu sunt în drept de a pretinde la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea plîngerilor, or, prin lucrările dosarului, aşa cum au fost detaliate supra, s-a constatat cu certitudine că reclamantul nefiind de accord cu răspunsurile Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386, au fost contestate la judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana, iar potrivit încheierei judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana (f.d 33) din 21 decembrie 2021, s-a declarant inadmisibilă plîngerea în ordinea art. 313 CPP împotriva răspunsurilor Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386 şi obligarea Procurorului General de-a cerceta cazul.

Referitor la cerința reclamanților cu privire la repararea prejudiciului material și moral, acestea de asemenea au fost respinse, deoarece constituie pretenții complimentare celei principale de încălcare a termenului rezonabil.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 11 aprilie 2023, ***** și Galițchi Alexei, au depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 16 martie 2023, solicitând casarea integrală a hotărîrii contestate.

La data de 26 aprilie 2023, prin intermediul programului PIGD, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** și Galițchi Alexei către Guvernul RM, Procuratura Generală al RM, Consiliul Superior al Magistraturii și

Ministerul Finanțelor privind repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică, a fost repartizat judecătorului, pentru examinare în ordine de apel (f.d. 96, vol. II).

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2023, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de ***** și Galițchi Alexei, din motivul necorespunderii acestora prevederilor art. art. 364 şi 365 Cod de procedură civilă, fiind acordat părții apelante termen, pentru a prezenta cererea de apel întocmită conform cerințelor legale. Concomitent s-a explicat, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depuse și împreună cu actele anexate va fi restituită.

În interiorul termenului acordat de instanța de apel, ***** și Galițchi Alexei, au lichidat neajunsurile indicate în încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel. În consecință, prin încheierea Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2023, s-a acceptat pentru examinare cererea de apel declarată de ***** și Galițchi Alexei, fiind intentată procedura în apel.

În motivarea apelului partea a invocat aceleași motive de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată menționând că, examinarea cererii de chemare în judecată s-a făcut injust, instanța în mod greșit a pronunțat soluția, apreciind eronat materialul probatoriu și a normelor de drept material, iar examinarea cauzei nu s-a făcut în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil.

A mai indicat partea apelantă că, instanţa de fond nu s-a expus asupra obiectului cererii de chemare în judecată din 25 iulie 2022, şi anume - dacă reclamanului Nicolae Daniliuc , i-a fost sau nu încălcat dreptul la examinarea plângerii penale din 27 iulie 2021 în strictă corespundre cu prevedeile art. 19, 254, 265, 274, 313, 437-451 din Codul de procedură penală al Republicii Moldva.

Susține că instanţa de fond nu s-a expus asupra obiectului cererii de chemare în judecată din 25 iulie 2022, şi anume - dacă reclamantului *****, i-a fost sau nu încălcat dreptul meu, garantat de art. 25 din Constituţia Republicii Moldova - arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile, iar termenul arestării poate fî prelungit numai de către judecător sau de către instanţa judecătorească, în condiţiile legii, cel mult pînă la 12 luni.

Consideră partea apelantă că instanţa de fond a încercat să interpreteze abuziv prevederile articolul 8 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, articolul 14 din Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, articolelor 1, 6,13, 41 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, articolului 1 al Primului Protocol adiţional la Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor oinului şi libertăţilor fundamentale, articolelor 1,4,7,8,20, 25 din Constitnţia Republicii Moldova, pe

care le-am invocat ca circumstanţe de dreptîn susţinerea pretenţiilor înaintate.

Astfel, invocă aelanții că instanţa de fond în hotărîrea atacată practic, nu a examinat fondul cauzei, nu s-a expus asupra obiectului cererii de chemare în judecată, nu a constat dacă a fost sau nu a fost încălcat dreptul nostru, Nicolae Daniliuc şi *****, ca plângerea penală din 27 iulie 2021, pe caree am înaintat-o Procurorului General al Republicii Moldova, să fie examinată în strictă corespundere cu prevederile art. 19, 254, 265, 274, 313, 437-451 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, procurorii şi instanţele de judecată penale au respectat în totul sau nu au respectat de loc prevederile art. 19, 254, 265, 274, 313, 437-451 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova la examinarea plângerii penale din 27 iulie 2021.

În ședința de judecată a instanței de apel, participanții la proces nu s-au prezentat, fiind legal citați. În asemenea circumstanțe, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Analizând, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar în coroborare cu cadrul legal pertinent aplicabil, Colegiul consideră apelul drept unul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.

Termenul de declarare a apelului.

Potrivit art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile calculat din data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum a fost indicat mai sus, apelanții ***** și Galițchi Alexei, au depus cererea de apel la data de 11 aprilie 2023, contestând hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/, dispozitivul căruia a fost pronunțat la 16 martie 2023. Astfel se constată, că apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de Lege.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează, că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Totodată, sarcina instanţei de apel derivă, reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

De asemenea, în limitele apelului dedus judecării, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis contra Greciei nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar art. 4 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti stipulează, că la examinarea pricinilor de acest gen sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru aşi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Totodată, Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale la art. 6§1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa.

La fel, potrivit prevederilor art. 274 alin. (1) Cod de procedură penală ”Organul de urmărire penală sau procurorul sesizat în modul prevăzut în art.262 şi 273 dispune în termen de 30 de zile, prin ordonanţă, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă cel puţin o bănuială rezonabilă că a fost săvîrşită o infracţiune şi nu există vreuna din circumstanţele care exclud urmărirea penală, informînd despre aceasta persoana care a înaintat sesizarea sau organul respectiv.”

Respectiv, cerinţa precum reclamanții necesită o reparaţie echitabilă a prejudiciului moral cauzat reclamanţilor în sensul art. 41 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor omului, cauzat prin încălcării dreptului la examinarea plângerii penale din 27 iulie 2021, trebuie raportată la fiecare individual, luând în considerare toate subtilitățile cauzei.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de apel.

După cum rezultă din materialele cauzei, ***** și *****, înaintând acțiunea în judecată împotriva Guvernului RM, Procuraturii Generale al RM, Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Finanțelor solicitînd repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică, în urma încălcării dreptului la examinarea plângerii penale.

Fiind învestită cu judecarea cauzei, prima instanță a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de fond a conchis, că reclamanţii nu sunt în drept de a pretinde la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea plîngerilor, or, prin lucrările dosarului, aşa cum au fost detaliate supra, s-a constatat cu certitudine că reclamantul nefiind de accord cu răspunsurile Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386, au fost contestate la judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana, iar potrivit încheierei judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana(f.d 33) din 21

decembrie 2021, s-a declarant inadmisibilă plîngerea în ordinea art. 313 CPP împotriva răspunsurilor Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386 şi obligarea Procurorului General de-a cerceta cazul.

Exprimându-și dezacordul cu hotărârea instanței de fond din 11 aprilie 2023, ***** și *****, au contestat-o cu apel invocând argumentele expuse mai sus.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ, verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu materialele pricinii și cadrul legal pertinent, consideră hotărârea primei instanțe întemeiată și legală, iar argumentele apelantului neîntemeiate, reieșind din următoarele.

Din materialele cauzei, s-a constatat că de către Pocuratura Generală a fost examinată cererea lui ***** (nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021, f.d 23) prin care sa solicitat începerea urmăririi penale în privinţa judecătorului din cadrul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) în baza art. art. 307, 328, 329 Cod penal, ca urmare a pronunţării încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 25.05.2021.

Astfel, s-a stabilit că, prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, (sediul Buiucani) din 06 martie 2019 Galiţchi Alexei a fost recunoscut culpabil de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 42 alin,(2) şi (4), 325 alin.(2) lit.b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formâ de închisoare pe un termen de 4 ani cu amendă în mărime de 1000 unitâţi convenţionale, cu ispâşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii publice pe un termen de 4 ani, iar la emiterea sentinţei nominalizate, instanţa de judecată nu s-a pronunţat asupra măsurii preventive, ca urmare Penitenciarul nr.2-Lipcani a depus în adresa Judecătoriei Chişinău, (sediul Buiucani) un demers privind înlăturarea acestor omisiuni.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chişinâu (sediul Buiucani) din 25 mai 2021 a fost dispusă corectarea omisiunilor admise în sentinţa Judecătoriei Chişinău, (sediul Buiucani) din 06 martie 2019, emisă în privinţa lui Galiţchi Alexei, cu indicarea în partea descriptivă şi dispozitivă a sentinţei sintagma « A aplica faţa de Galiţchi Alexei, arestarea preventivă pentru punerea în executare a pedepsei cu închisoarea, menţinând deţinerea acestuia în instituţia penitenciară, până la data cînd sentinţa va deveni definitivă». În rest sentinţa a fost rămasă fară modificări.

Astfel, examinând argumentele invocate în plîngere s-a stabilit lipsa existenţei unei bănuieli rezonabile că a fost comisă o infracţiune, fapt ce exclude emiterea ordonanţei pe caz, or în circumstanţele enunţate, temeiuri procesuale de intervenire a Procuraturii Generale nu sunt.

Urmare examinării plîngerilor depuse de ***** din data de 27 iulie 2021 şi din 16 septembrie 2021 în adresa Procuraturii Generale al RM, la data de 29 septembrie 2021 sub nr 7/1 -625/13-2386(f.d 26), temeiuri de intervenire a Procuraturii Generale pe cazul dat nu au fost.

Nefiind de accord cu răspunsurile Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386, de către *****, au fost contestate la judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana.

Iar potrivit încheierei judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocanaţ (f.d 33) din 21 decembrie 2021, s-a declarant inadmisibilă plîngerea lui ***** în ordinea art. 313 CPP împotriva răspunsurilor Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386 şi obligarea Procurorului General de-a cerceta cazul.

De asemenea, din materialele cauzei rezultă că, nefiind de acord cu încheierea judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana din 21 decembrie 2021, de către DaniliucNicolae s-a depus recurs la Curtea de Apel Chişinăuf f.d 38), iar potrivit Deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 13 iunie 2022, s-a decis respingerea ca inadmisibil recursul lui ***** declarat împotriva încheierei Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana din 21 decembrie 2021, privind respingerea plîngerii formulate de ***** în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, decizia fiind irevocabilă.

Reieșind din circumstanțele speței, se menționează că lui Galiţchi Alexei Alexei, i-au fost aplicate măsurile de rigoare conform legislaţiei.

Or, Colegiul judiciar reține că apelanții/reclamanții îşi întemeiază acţiunea dată in temeiul art. 8 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, articolul 14 din Pactul intemaţional cu privire la drepturile civile şi politice, articolelorl, 6,13, 41 din Convenţia europeană pentm apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fimdamentale, articolului 1 al Primului Protocol adiţional Ia Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, articolelor 1,4,7,8,20 din Constituţia Republicii Moldova, articolelor 19, 2006, Cod civil al Republicii Moldova, solicitînd instanţei constatarea faptului încălcării dreptului reclamanţilor la examinarea plângerii penale din 27 iulie 2021 în strictă corespundere cu prevederile articolelor 19,254, 274, 313, 437 - 451 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, cu încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova suma de 50 000 euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea plângerii penale din 27 iunie 2021 în strictă corespundere cu prevederile articolelor 19, 254, 274, 313, 437 - 451 Cod de procedură penală al Republicii Moldova , şi suma de 10 000 lei cu titlu de

cheltuieli de judecată pentm asistenţa juridică. A constata faptul aplicării ilegale şi necoiistituţionale a arestului preventiv de către instanţa de judecată naţională în privinţa lui *****, începând cu 25 mai 2021 şi până-n prezent 25 iulie 2022, pe parcursul a 14 luni de zile, pe parcursul a 427 zile, cu încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova în beneficiul lui ***** suma de 6 000 000 euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin aplicarea ilegale şi neconstituţionale a arestului preventiv de către instanţa de judecată naţionale în privinţa mea sa, începând cu 25 mai 2021 şi până-n prezent 25 iulie 2022, pe parcursul a 14 luni de zile, pe parcursul a 427 zile , pentru lipsirea ilegală şi neconstituţională de libertate pe parcursul a 427 zile, şi suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistenţa juridică.

În acest sens, Colegiul ține se menționeze că Convenţia Europeană la art.6§1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa.

Or, în materia pretinselor violări și anume a încălcării dreptului la examinarea plângerii penale din 27 iulie 2021 în strictă corespundere cu prevederile articolelor 19,254, 274, 313, 437 - 451 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, și anume reclamanţilor/apelanți ***** și *****, la caz nu se constată, or, din materialele cauzei rezultă cu certitudine că de către Pocuratura Generală a fost examinată cererea lui ***** (nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021, f.d 23) prin care sa solicitat începerea urmăririi penale în privinţa judecătorului din cadrul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) în baza art. art. 307, 328, 329 Cod penal, ca urmare a pronunţării încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 25.05.2021.

Astfel, examinând argumentele invocate în plîngere s-a stabilit lipsa existenţei unei bănuieli rezonabile că a fost comisă o infracţiune, fapt ce exclude emiterea ordonanţei pe caz, or în circumstanţele enunţate, temeiuri procesuale de intervenire a Procuraturii Generale nu sunt.

Urmare examinării plîngerilor depuse de ***** din data de 27 iulie 2021 şi din 16 septembrie 2021 în adresa Procuraturii Generale al RM, la data de 29 septembrie 2021 sub nr 7/1 -625/13-2386(f.d 26), temeiuri de intervenire a Procuraturii Generale pe cazul dat nu au fost.

Mai mult, reclamantul nefiind de acord cu răspunsurile Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386, au fost contestate la judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău,

sediul Ciocana, iar potrivit încheierei judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana (f.d 33) din 21 decembrie 2021, s-a declarant inadmisibilă plîngerea în ordinea art. 313 CPP împotriva răspunsurilor Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386 şi obligarea Procurorului General de-a cerceta cazul.

Respectiv fapul că reclamanții/apelanți nu sunt de acord cu hotărîrile organelor implicate în examinarea cererilor/plîngerilor sale, nu poate fi catalogată ca o încălcare a dreptului la examinarea plângerii penale, or la caz, s-a stabilit cu certitudine lipsa existenţei unei bănuieli rezonabile că a fost comisă o infracţiune, fapt ce exclude emiterea ordonanţei pe caz, or în circumstanţele enunţate, temeiuri procesuale de intervenire a Procuraturii Generale nu sunt.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară, iar conform art. 53 alin. (2) din Constituţie, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârşite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanţele judecătoreşti.

De asemenea Colegiul conchide în speță, că în cadrul procedurilor penale instanța de judecată, în cazul existenței riscului de a îngrădi dreptul persoanei acuzate la apărare, riscul de a-l priva de posibilitatea admirării probelor și de utilizare a tuturor căilor și metodelor legale pentru demonstrarea nevinovăției sale, în detrimentul asigurării termenului restrâns și asigurării respectării termenului rezonabil de examinare a cauzei, instanța este obligată de a asigura dreptul acuzatului la un proces corect, echitabil și obiectiv, adică, primordial și prioritară este asigurarea dreptului la apărare și la un proces echitabil.

Reieșind din circumstanțele descrise, Colegiul judiciar reține ca întemeiată concluzia instanței de fond precum că reclamanţii nu sunt în drept de a pretinde la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea plîngerilor, or, prin lucrările dosarului, aşa cum au fost detaliate supra, s-a constatat cu certitudine că reclamantul nefiind de accord cu răspunsurile Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386 , au fost contestate la judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana, iar potrivit încheierei judecătorul de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana(f.d 33) din 21 decembrie 2021, s-a declarant inadmisibilă plîngerea în ordinea art. 313 CPP împotriva răspunsurilor Procuraturii Generale al RM nr. 7/1-625/13-2105 din 24.08.2021 şi din 29 septembrie 2021 sub nr 7/1-625/13-2386 şi obligarea Procurorului General de-a cerceta cazul.

Mai mult, ulterior, împotriva încheierei judecătorului de instrucţie al Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana din 21 decembrie 2021, s-a depus recurs la Curtea de Apel Chişinău(f.d 38), iar potrivit Deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 13 iunie 2022, s-a decis respingerea ca inadmisibil recursul declarat împotriva încheierei Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana din 21 decembrie 2021, privind respingerea plîngerii formulate în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, decizia fiind irevocabilă.

În acest sens Colegiul ține să accentueze, deşi Galiţchi Alexei Alexei a fost condamnat, nici într-un fel nu i-au fost lezate drepturile sale, or existenţa încheierilor privind aplicarea măsurilor preventive în privinţa reclamantului nu denotă faptul că organul de urmărire penală, ori instanţa de judecată au admis careva acţiuni ilicite or, aplicarea acestor măsuri fiind necesare într-o societate democratică şi acest scop este proporţional anumitor restricţii care pot avea loc în cadrul desfaşurării lor.

Respectiv, din probatoriul administrat de părți instanța nu a stabilit admiterea căror-va abateri, erori sau situații de stagnare și inacțiune admise de organele de resort sesizate de către apelanții/reclamanți, or, careva probe care ar confirma prejudiciul moral cauzat prin acţiunile instanţei de judecată şi prin urmare nu este temei de a genera obligaţiunea statului la repararea acestuia, dat fiind că aceste argumente poartă un caracter declarativ şi formal, fiind contrare prevederilor legale.

În acest sens, colegiul consideră oportun de reitera prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziţia art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi, or în speţa dată nu au fost prezentate careva probe ce ar dovedi ilegalitatea deţinerii reclamantului în arest preventiv.

În concluzie, Colegiul relevă și reiterează corectitudinea instanței de fond, care legal a respins pretenția reclamanților/apelanți Nicolae Daniliuc şi Alexei Galiţchi, de a fi constată încălcarea dreptului reclamanţilor la examinarea plângerii penale din 27 iulie 2021, iar în cererea de apel ultimii nu a prezentat careva probe, motive și situații ce ar răsturna situația și ar fi determinate pentru a combate motivarea instanței de fond. Or, apelanții în cererea de apel a reiterat poziția și motivația sa din cererea de chemare în judecată, la care instanța de fond a răspuns minuțios.

Subsecvent soluției de respingere a pretenției de bază, privind constatarea încălcării dreptului reclamanţilor la examinarea plângerii penale din 27 iulie 2021, instanța de fond corect a decis respingerea și celorlalte pretenții, privind obligarea

statului la plata despăgubirilor de ordin material și moral, pretins a fi suportate de către reclamanții/apelanți în actuala pricină. Or, aceste pretenții derivă din pretenția principală și urmează aceiași soartă, ca și soarta pretenției de bază, adică respingerea acestora, ca fiind neîntemeiate.

În concluzie, Colegiul atestă că instanța de fond corect a stabilit starea de fapt, corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent, adoptând în acest sens o hotărâre judecătorească întemeiată și conformă Legii. Drept consecință și, deoarece argumentele apelantului sunt combătute integral prin concluziile indicate supra, instanţa de apel constatând că hotărârea contestată este legală şi întemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Nicolae Daniliuc şi Alexei
Galiţchi şi a menține hotărârea instanței de fond.

În circumstanţele de fapt şi de drept descrise şi deoarece concluziile și soluția primei instanţe sunt corecte, iar hotărârea adoptată cu respectarea normelor de drept material şi procedural, cu verificarea şi aprecierea probelor administrate în conformitate cu cerințele art. 130 Codul de procedură civilă, iar motivele indicate de apelant în cererea de apel sunt declarative, reducându-se doar la critica subiectivă a hotărârii contestate, Colegiul consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menţinerea în vigoare a hotărârii pronunțate în actuala pricină.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de ***** și *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 martie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ***** și Galițchi Alexei către Guvernul RM, Procuratura Generală al RM, Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Finanțelor privind repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței, judecătorul — Anatol Pahopol

Judecătorii — Angela Braga

Ala Malîi